

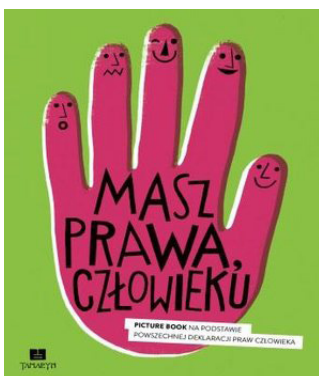
Iwona Zabielska-
-Stadnik,
Małgorzata
Węgrzecka

Masz prawa Człowieku

Wydawnictwo Tamaryn
Jabłonna 2014

DKK

dyskusyjny klub książki

Książka może być znakomitym narzędziem edukacyjnym do budowy hierarchii wartości, do nauki odpowiedniego traktowania innych – ze zrozumieniem, z szacunkiem, z troską i współczuciem. To wreszcie wartościowy wkład w program szkolny i edukację domową, zachęta do wspólnej lektury i rozmowy, przyczynek do kluczowych, światopoglądowych dyskusji. Książka ukazała się pod honorowym patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich.

Z opisu wydawcy

Opis

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka została uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 10 grudnia 1948 roku w Paryżu. Na bazie Deklaracji w 1966 roku uchwalono Międzynarodowe Pakty Praw Człowieka. Niektóre z zapisanych tam praw dotyczą wyłącznie świata dorosłych. W książce I. Zabielskiej-Stadnik i M. Węgrzeckiej znajdują się prawa, których dzieci mogą i powinny przestrzegać już dzisiaj, zanim dorosną. „Jeśli wszyscy przestrzegają praw człowieka, wybierają dobro. Jeśli nie szanują tych praw, ktoś cierpi, komuś dzieje się krzywda, ktoś traci życie. Dlatego każdy człowiek powinien wiedzieć, co może robić, a czego mu robić nie wolno [...]”. Książka zawiera następujące prawa:

- „Każdy człowiek ma prawo różnić się od innych – wyglądem albo tym, co lubi robić. I nikt nie może z tego powodu się z niego naśmiewać, odrzucać go lub traktować tak, jakby był od kogoś gorszy.
- Każdy człowiek ma prawo żyć i czuć się bezpiecznie. Nikt nie może nikogo straszyć, grozić mu albo bez ważnego powodu odbierać komuś wolności.
- Każdy człowiek ma prawo być traktowany z szacunkiem. Nikt nie może nikogo bić! Nikt nie może nikogo ranić! Nikt nie może nikogo krzywdzić! Nikt nie może nikogo poniżać!
- Każdy człowiek ma prawo myśleć to, co chce i mówić to, co myśli. Ma też prawo wierzyć w coś lub w kogoś, lub nie wierzyć.

- Każdy człowiek ma prawo czuć się wolny i nikt nie może traktować go tak, jakby był czyjąś własnością lub niewolnikiem.
- Każdy człowiek ma prawo mieć swoje sprawy, sekrety i tajemnice. Nikt nie może wtrącać się w życie innych bez ważnego powodu i bez pozwolenia.
- Każdy człowiek ma prawo do godnego życia, w którym nie brakuje jedzenia, ubrań i miejsc do zamieszkania. Ma też prawo do otrzymywania pomocy i opieki, jeśli ich potrzebuje.
- Każdy człowiek ma prawo do pracy, ale nie wolno nikogo do pracy zmuszać.
- Każdy człowiek ma prawo być sprawiedliwie traktowany, bo wszyscy ludzie są równi wobec prawa. Nie wolno nikogo karać ani zamykać w więzieniu, dopóki nie udowodni mu się winy.
- Każdy człowiek ma prawo mieć ojczyznę. Ma też prawo wyjechać ze swojego kraju i wybrać sobie miejsce, w którym chce mieszkać.
- Każdy człowiek ma prawo odpoczywać tak jak lubi. Ma też prawo do zabawy i spotkania się z przyjaciółmi.
- Każdy człowiek ma prawo mieć coś swojego i nikt nie może mu tego zabronić ot tak, bez ważnego powodu.
- Każdy człowiek ma prawo do nauki, rozwijania swoich pasji i zainteresowań. Ma też prawo korzystać z kultury pochodzącej z legalnych źródeł”.

Tematy do dyskusji

- Jak myślicie, dlaczego to takie ważne, by przestrzegać Praw Człowieka?
- Co się dzieje, jeśli nie przestrzegamy tych praw?
- A wy do czego chcielibyście mieć prawo?
- Szacunek wobec siebie i innych ludzi to wspaniały prezent, który możemy podarować... W jaki sposób możemy okazywać na co dzień szacunek innym ludziom?
- Jakie są zalety tego, że wszyscy się od siebie różnimy?

Propozycje gier i zabaw

Strumień pomysłów – ćwiczenie twórczej aktywności. Uczestnicy zastanawiają się nad tym, do czego chcieliby mieć prawo (np. do własnego zdania, „świętego spokoju”, wyboru przyjaciół, do odpoczynku, uśmiechania się bez powodu, posiadania własnego pokoju itd.), a potem zapisują odpowiedzi anonimowo na karteczkach i wrzucają je do przygotowanego pudełka. Następnie losują inną kartkę niż napisali i odczytują wypowiedzi kolegów i koleżanek.

Zabawa w grupach. Dzielimy uczestników na cztery grupy. Przedstawiciele każdej grupy losują po jednej kopercie, w której znajduje się kartka z pytaniem. Pytanie nr 1. Jak myślicie, jakie prawa ma autor książki? Pytanie nr 2. Jakie prawa ma czytelnik? Pytanie nr 3. Jakie prawa ma książka? Pytanie nr 4. Jak napisać książkę? Uczestnicy, pracując w grupach, starają się wymyślić jak najwięcej odpowiedzi na zadane pytanie. Odpowiedzi zapisują w otrzymanych miniksiążkach. Liderzy poszczególnych grup prezentują pomysły.

Przykładowe odpowiedzi:

Ad. 1. Prawa autorskie, prawa majątkowe, czerpanie korzyści materialnych ze swoich dzieł, prawo do decydowaniu o treści i zawartości swojego utworu, prawa do sygnowania książki swoim nazwiskiem lub wydania jej pod pseudonimem, prawo do dokonywania poprawek w kolejnych wydaniach, prawo do publikowania lub niepublikowania swojego dzieła itd.

Ad. 2. Prawo do czytania książek, wypożyczania ich z biblioteki, kupowania w księgarni, darowania lub sprzedawania innym osobom (jeśli książka jest jego własnością) itd.

Ad. 3. Ma prawo do tego, by być czytana, by o nią dbać, traktować z szacunkiem, by zaciekawiać itd.

Ad. 4. Wymyślenie fabuły i tytułu książki, zaplanowanie objętości, określenie gatunku i formy literackiej (powieść, zbiór opowiadań, pamiętnik, tom wierszy), podzielenie na rozdziały, motywowanie się do pisania, dawanie do recenzji fragmentów książki, wprowadzanie poprawek itd.

Poleca

dr **Wanda Matras-Mastalerz** – adiunkt w Instytucie Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, doktor nauk humanistycznych w dziedzinie literaturoznawstwa, Prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego we Wrocławiu. Autorka kilkudziesięciu publikacji naukowych i popularnonaukowych z zakresu terapeutycznej funkcji książki, biblioterapii, pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, technik pracy umysłowej oraz edukacji medialnej i czytelniczej.

Warto przeczytać

– Beata Ostrowicka, *Jest taka historia. Opowieść o Januszu Korczaku*, Media Rodzina 2012.

– Iwona Chmielewska, *Pamiętnik Blumki*, Media Rodzina 2011